

Barns sosiale utvikling

Fysisk aggresjon og sosial kompetanse
hos barn. Utvikling og sosial kontekst i
barnehagen

Henrik Daae Zachrisson

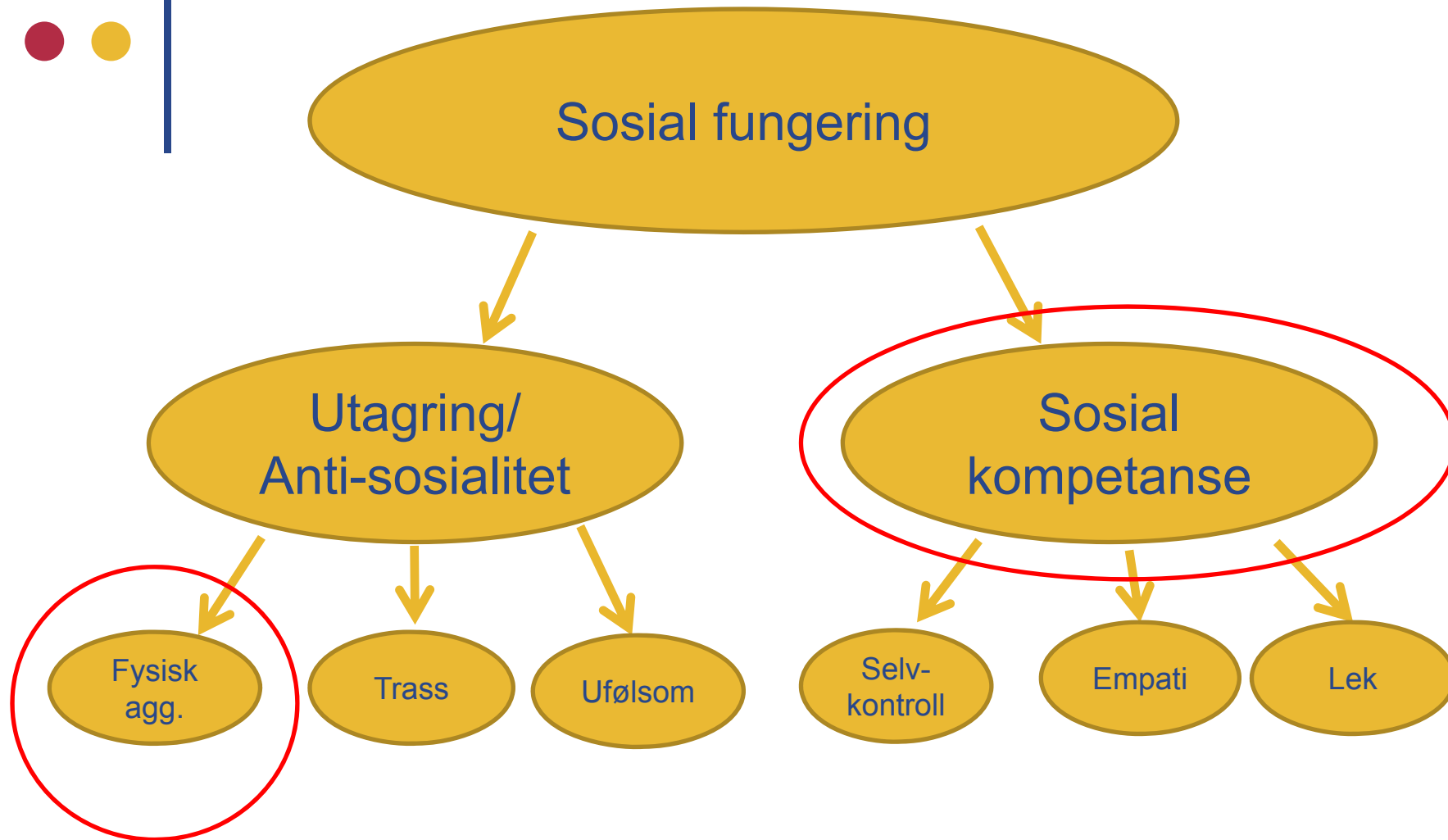

Disposisjon

Del 1 - Bakgrunn

 Definisjon, begrepsavklaring, teori

Del 2 - Betydning av kontekst i barnehage

Aggresjon

Definisjon

- 👣 Fysisk aggresjon
 - 👉 Handlinger som skader noen
 - 👉 Å skade noen *med hensikt?*

Måling av fysisk aggresjon hos barn

- 👣 Spørreskjema (foreldre el. lærer)
 - 👉 Slår andre barn
 - 👉 Lugger noen
 - 👉 Klyper noen
 - 👉 Sparker noen
 - 👉 Biter noen
- 👣 Frekvens (aldri – 3 ganger pr dag)

Teorier om aggresjonsutvikling

Blitt sånn

- Læring i familien
- Tvang og press
- Negativ samhandling

Hvordan lærer barn å bli aggressive?

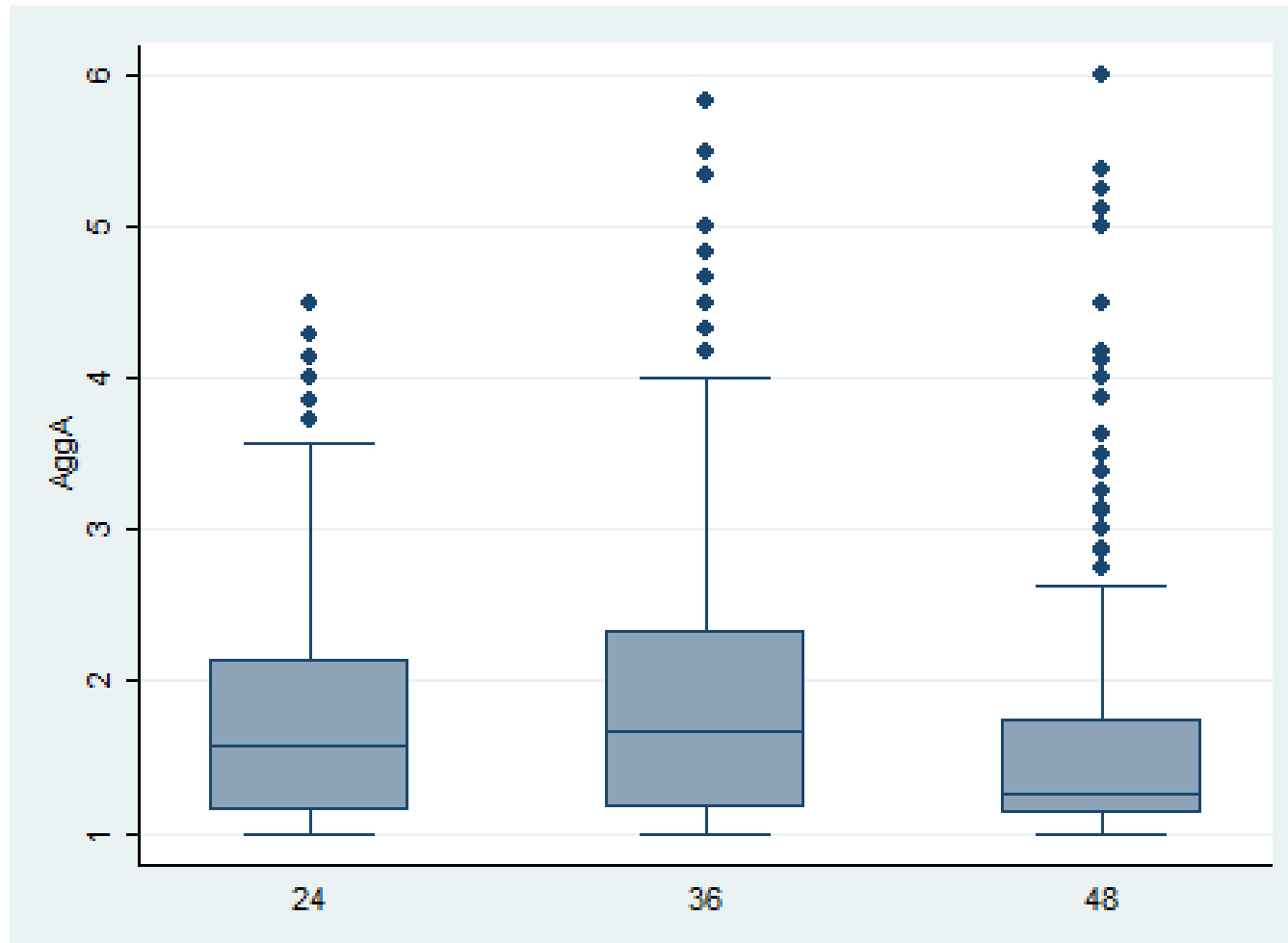
Født sånn

- Naturlig atferd
- Avlæring i sosiale relasjoner
- Hvordan lærer barn å ikke være aggressive?

Aggresjon ved 2, 3, & 4 år

Sosial
kompetanse

Definisjon

- 👣 Teoretisk begrep → essensiell kompetanse
- 👣 Evne til å være sammen med andre
 - 👉 Inngå i sosiale relasjoner «på en god måte»
 - 👉 Fasilitere sosial interaksjon

Måling av sosial kompetanse

Kari Lamer

Selvhevdelse

- Tar initiativ til kontakt (på en OK måte)

Selvkontroll

- Aksepterer at egne ønsker ikke alltid blir oppfylt

Empati

- Viser at hun/han ser at andre er glade;

Lek

- Har lyst til å delta i lek eller andre gruppeaktiviteter

Prososial atferd

- Hjelper de andre barna uten å bli bedt om det

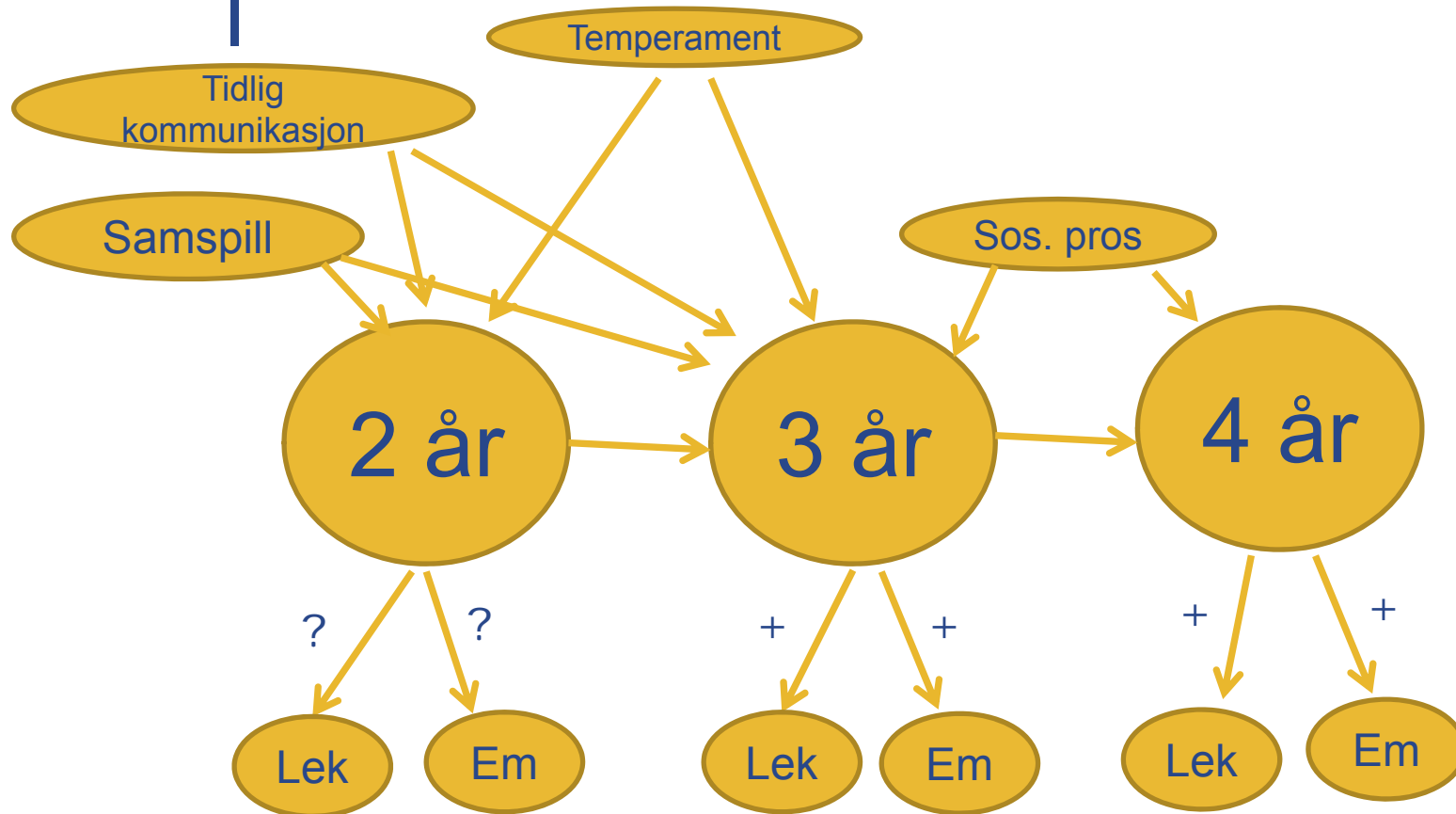
Tilpasning

- Gjør det du ber hun/han om

Utvikling av sosial kompetanse

VS.

Teoretiske forbindelser

- 👣 Sosial kompetanse ↔ aggresjon?
 - 👉 $r = (ca) -.2$
- 👣 Aggresjon = sosial kompetanse
 - 👉 I kontekst?
- 👣 Lav sosial kompetanse → Aggresjon?
 - 👉 Frustrasjon/avvisning/forsterkning
- 👣 Aggresjon → Lav sosial kompetanse
 - 👉 Manglende trening/forsterkning
- 👣 Felles underliggende mekanisme?
 - 👉 Genetikk/ Selvregulering/Samspill

Barnehage som sosial kontekst

- 👣 70% toåringer
- 👣 93% treåringer
- 👣 Tidligere forskning
 - Sosialt kompetent
 - Aggressiv
- 👣 Kvalitet bestemmer?
 - Gruppestørrelse
 - Aldersgruppe

Gruppestørrelse ved 3 år

Variabel	Sammenheng?	Retning	Hva betyr det?
Selvhevdelse	Ja	Negativ	Stor gruppe – lav selvhevdelse
Selvkontroll	Nei	-	-
Empati	Ja	Negativ	Stor gruppe – lav empati
Lek	Ja	Negativ	Stor gruppe – lite lek
Prososial atferd	Ja	Negativ	Stor gruppe – lite prososial atferd
Tilpasning	Ja	Negativ	Stor gruppe – dårlig tilpasning
Fysisk aggresjon	Nei	-	-

Gruppetype ved 3 år

Variabel	Sammenheng?	Retning	Hva betyr det?
Selvhevdelse	Ja	Positiv	Mer selvhevdelse i småbarnsgruppe
Selvkontroll	Nei	-	-
Empati	Ja	Positiv	Mer empati i småbarnsgruppe
Lek	Ja	Positiv	Mer lek i småbarnsgruppe
Prososial atferd	Ja	Positiv	Mer prososial atferd i småbarnsgruppe
Tilpasning	Ja	Positiv	Mer tilpasning i småbarnsgruppe
Fysisk aggresjon	Nei	-	-

Gruppestørrelse ved 3 år

Variabler	Sammenheng?	Retning	Hva betyr det?
Selvhevdelse	Nei	-	-
Selvkontroll	Nei	-	-
Empati	Nei	-	-
Lek	Nei	-	-
Prososial atferd	Nei	-	-
Tilpasning	Nei	-	-
Fysisk aggresjon	Nei	-	-

Gruppetype ved 3 år

Variabler	Sammenheng?	Retning	Hva betyr det?
Selvhevdelse	Nei	-	-
Selvkontroll	Nei	-	-
Empati	Nei	-	-
Lek	Ja	Positiv	Mer lek i småbarnsgruppe
Prososial atferd	Ja	Positiv	Mer prososial atferd i småbarnsgruppe
Tilpasning	Nei	-	-
Fysisk aggresjon	Ja	Negativ	Mindre fysisk aggresjon i småbarnsgruppe

Konklusjon – barnehage

- 👣 (Struktur)kvalitet → sosial kompetanse
- 👣 (Struktur)kvalitet → (Aggresjon)

- 👣 Smått er godt!

Konklusjon

Aggresjon og sosial kompetanse hos barn

- 👣 Relaterte men distinkte begreper
- 👣 Moderat stabile over tid
- 👣 Relatert til sosial kontekst (barnehage)

Takk for oppmerksomheten!

 henrikdz@atferdssenteret.no

